

Ադրբեջանի իշխանությունից դահանջում են ռոլինիզմի անաչառ գնահատական

Նախորդ հինգ շաբաթի Ադրբեջանի վարչապետական երկու գլուխներում հավանաբար են ստեղծվել աշխարհային հեռավորների հետ վարչական իշխանությունների ներկայացուցիչների այդ ժամանակ սենսիվելու համար: Վրացի դոկտրինայիններից խլել են թիֆլիսից նվեր ստացած վրացերեն դասագրքերը:

Վրաստանի կրթության նախարար Ալեքսանդր Լոմայաի Ադրբեջան կասարած այդ ժամանակ սեղ զսած ռոլինիզմի այդ դրսևորումների անաչառ գնահատականն է դահանջում Վրաստանի խորհրդարանը Ադրբեջանի Միլի Մեջլիսից:

«Այդ միջադեպը չի արժանանում Վրաստանի նկատմամբ Ադրբեջանի բարձրագույն ղեկավարության վերաբերմունքը եւ սեղի ռոլինիզմների ինքնակամ գործողությունն է: Ուստի մենք զսնում ենք, որ Ադրբեջանի խորհրդարանը լայնապարսկ է ծիս գնահատական սալ այդ միջադեպին», սնան կարծիք է հայտնել Վրաստանի խորհրդարանի կրթության եւ մշակույթի հարցերի կոմիտեի նախագահ Նոդար Գրիգորյանը:

Տնտեսական աճը բարունակելու համար ռեսուրսներ ունենալ

Հասկանալիացնում են Խաչատուր Սուխասյանն
ու Գագիկ Մինասյանը

ԱՐԱ ՄԱՐԵՏՈՒՅԻՆ
Ազգային ժողովի նորնսիր լուսազանավորներ Գագիկ Մինասյանն ու Խաչատուր Սուխասյանը երեկ «Հայելի» ակումբում անդրադարձան տնտեսական հաղթանակների կարևոր հարցերին: Մինչ այդ Խաչատուր Սուխասյանը, ի լուսաստան սրված հարցի, հայտնեց, որ ինքը խորհրդարանում ընդգրկված կլինի տնտեսական հարցերի հանձնաժողովում, թեև կմասնակցի նաեւ Գագիկ Մինասյանի գլխավորած ֆինանսավարկային եւ բյուջեային հարցերի հանձնաժողովի միստերին:

Մամուլի ատուլիսի մասնակիցները կարևորեցին բարեփոխումների փողակալանությունը բարունակելը: Գագիկ Մինասյանը նեցեց այն ոլորտները, որին լուսել է ուղղված լինեն այդ բարեփոխումները՝ տնտեսության մրցունակության բարձրացում, տնտեսական մրցակցության աղաղակում, հարկերի հավանան բարելավում եւ այլն:

Նա նեցեց, որ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նորանեանակ նախարար Ներսես Երիցյանը բարեփոխել է եւ կարող է իրականացնել այդ ծրագրերը:

Ադրբեջանական ՉԼՄ-ները ֆարոզությունից ավելին չեն անում

Սուլեյմանյանը չի դիմել երրորդ երկիր գնալու խնդրանքով

«Ազգ» երեկ գրել էր, որ «Ազերիդեր» գործակալությունը սեղեկություն էր սարածել, թե Ադրբեջանում գերի է ընկել Վալերի Սուրենի Սուլեյմանյանը, որ իր չի ցանկանում վերադառնալ Հայաստան: Գործակալությունն, անանուն աղբյուրների հղում կատարելով, «իրազեկում» էր, թե Սուլեյմանյանը լուսածել է Ղարաբաղի ժողովրդի՝ «ազգական չճանաչված ռեժիմի անօրինական գործունեության մասին, եւ որ հայ քնակչությունը զանգվածաբար լում է սարածել»:

Հայաստանի ՊՆ մամուլի ծառայությունը սեղեկացնում է, որ իրականում Մարտունի փողակի, 49-ամյա Վալերի Սուլեյմանյանը բանջար հավաքելու մոլորվել է եւ գերեվարվել: Պաշտպանության նախարարությունը հերոսանմանը սարածելու փողակարեն Ադրբեջանական ֆարոզամեքենային առաջարկում է զբաղվել ներքին խնդիրներով: Մասնավորապես օրես Զյուրդամիրի կայազորում գեղիթադրոյալին դիվիզիայի երկու զինվորի միջեւ սեղի էր ունեցել փողակարածություն, որի հետեանով ծանր վիրավորվել էին նույն դիվիզիայի ժամկետային զինծառայողներ: Նրանցից մեկը մահացել է, մյուսի վիճակը ծանր է:

Ադրբեջանում ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ Բուրնո Պուեզան սեղեկացրել է, որ Սուլեյմանյանը երրորդ երկիր գնալու խնդրանքով չի դիմել:

Հովհաննես Վարյանը ղաւսնանակ է արվել

Հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Զոչարյանի հրամանագրով երեկ երկրյան աշխատանքից ազատվել է ՀՀ ոստիկանության լուսի սեղակալ, ոստիկանության գեներալ-լեյտենանտ Հովհաննես Վարյանը: Նա այդ լուսանում նեանակվել էր դեռեա 1996 թ.-ին: Հրամանագրում ոչինչ ասված չէ լուսանակչության լուսանողների մասին:

Հանրապետության նախագահ կրնսրեն հուլիսի 14-ին

Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության արհեսիթը համագումարը սեղի է ունենալու հուլիսի 14-ին: Համագումարում ընսրվելու է ՀՀ մախագահը: Այդ մասին որոշումն ընդունվել է կուսակցության խորհրդի նախօրեին կայացած միսում: ՀՀ մամուլ ֆարսուղար, լուսզանավոր Էդուարդ Ծարմազանովի սեղեկացմամբ համագումարի օրակարգում կընդգրկվեն կուսակցության նախագահի ընսրության, ինչոպես նաեւ կուսակցության կանոնադրությունում փողիկություններ կատարելու հարցերը: Չի բացառվում, որ համագումարի լուսվարակներին կառաջարկվի վերացնել կուսակցության խորհրդի նախագահի լուսանումը, որը ներկայումս զբաղեցնում է վարչապետ Սերժ Սարգսյանը, որի թեկնածությունն առաջարկել են ՀՀ նախագահի լուսանումը:

ԼԳՏ հիմնախնդրում նախագահական ընսրությունների ժամանակ հնարավոր է լուսուզա Այդ կարծիքին է ԱԺ եւլրոխիստիզրման հարցերի նոսուստեղծ հանչնաւժողովի նախագահ Ալեկ Աղոնցը

ՄԱՐԵՏԱ ՆԱՄԱՐԵՏՈՒՅԻՆ
«ժառանգություն» լուսզանավորները երեկ առավոտյան ԿԵԳ-ից ստացել էին իրենց մանդատները, իսկ աղեն կեսօրին նրանց կարելի էր սենել խորհրդարանում: Խնակչությանը սենյակներ են սրամաղրվել Ազգային ժողովի առաջին հարկում, սակայն այդ սենյակների վրա դեռ նախկին լուսզանավորների անուններն էին: Այնոպես որ ողջ խնակչությունն իր առաջին օրը նեանակրեց խորհրդարանի ծաւարանում եւս հաներաւս նախաժաւեւով ու հավանաբար ԱԺ հանձնաժողովներում իրենց մասնակցության հարցը լնեարկելով: Իսկ թե ո՞ր հանձնաժողովում ո՞վ ներկայացված կլինի՝ հայտնի կլինի այսօր-վաղը նոսուստեղ հանձնաժողովների առաջին միստում: Ավելի ուս «ժառանգությունը» մի հաղորդագրություն էր սարածել խորհրդարան գնալու առիթով՝ հիւսելով, որ չէր մասնակցել նոր ԱԺ-ի առաջին միստին, ֆանի որ սղասում էր Սահմանադրական դասարանի վճռին: «Օրինաց երկիր» լուսզանավորական խնակչության սենյակների սեղը դեռ հայտնի չէր, զուցե ՕԵԿ-ականները լուսահայտնե երկրորդ հարկի իրենց «Պոլ» սեղերը:

Խորհրդարանում սիում էր սեղափողությունների եւ իրեր մի սենյակից մյուսը ֆարսալու ողին: ՀՀ խնակչության կախույր սեղաւարժված սենյակի բաց դռների մոտ

կանգնած ՀՀ խնակչության անդամ Սամվել Նիկոլայանից իմացան, որ աղեն հայտնի է, թե ՀՀ-ից ով որ հանձնաժողովում է աշխատելու՝ ուր հանձնաժողովում 7 եւ մեկում (տնտեսականում)՝ 8 ՀՀ-ական լուսզանավոր, թվով 63-ը: Զի էր մումսարբեր հանձնաժողովներում սեղաւարժվածների ցուցակն էր սրամաղրել, բայց մոնացավ ու գնաց:

ՀՀ-ում նույնոպես դեռեա ցաղուցիվ վիճակ էր, սենյակներն էին դասավորում: Խնակչության ֆարսուղար Արամ Սահարյանի խոսով՝ հանձնաժողովները ՀՀ-ականներով ձեւավորելու վերջնական լուսակերը հայտնի կլինի այսօր. «Երկարեց գործընթացը, որովհետեւ մենք ուզում էինք ոչ թե հարկադրաբար մարտադրությունով լուսզանավորներին ուղարկել հանձնաժողովներ, այլ առավելագույնս բացարժեղ նրանց անեղիները. մենք հասել ենք այդ խնդրի լուսանումը՝ մեծագույն մասի ցանկությունները հավելի են առնված, փող մասի հետ անհասկանալի աշխատանք ենք սարել: Ընդհանրապես բողորից, որ ընթանումով են մոնեցել եւ վերջին հավելված մեր խնակչության եւսիթը բարձր են դասել», ստաց նա:

Հետաքննող լրագրողների «Աեգիոն» կենտրոն

Հոդվածները տրամադրվում են «Կոնսոլիդացիոն ճանապարհորդություն» ծրագրի օգնությամբ՝ «Conciliation resources» կազմակերպության աջակցությամբ և բրիտանական կառավարության ֆինանսավորմամբ: Հոդվածագրերի ստակետները կարող են չհամընկնել խմբագրության ստակետների հետ:

Ինչ սեղ է գրվում Հայաստանը կոռուպցիայի վերաբերյալ «Թրանսպարենսի Ինստիտուցի» կատարած ուսումնասիրություններում: Ինչով է բացատրվում նման դասերը:

Վերջին երեք տարիների ընթացքում դրական փոփոխություններ չեն եղել: Այսինքն՝ մեծ դարձյալ այն երկրների խմբում են, որտեղ լայնորեն տարածված է կոռուպցիան: 2006 թվականին անցկացրած մեր հարցումների արդյունքներով՝ հարցվածների 67,7%-ը համոզված էր, որ մեզ մոտ կոռուպցիա եղել է միշտ, իսկ 33,5%-ը դաստիարակված, որ վերջին երեք տարիների ընթացքում Հայաստանում կո-

րուպցիան սալու ժամանակը, մարդիկ չեն վստահում, նրանց մեջ չկա դաստիարակվածության զգացողություն: Իսկ միայն նոր օրենքներ ընդունելով՝ լրագրողները անհնար է: Նոր օրենքներում բաց բան համադասախանում է միջազգային չափանիշներին, իհարկե, կա նաև բան բան, որը դեռ թեթև է կատարելագործվի, բայց, ընդհանուր առմամբ, օրենքները վաղը չեն: Ասկայն, վաղուց էր արդեն եկել ավելի կոնկրետ գործողությունների անցնելու ժամանակը. նախ՝ ադապտվել օրենքների կիրառելիությունը, եւ երկրորդ՝ ադապտվել արդարադատությունը, որոշեցի մարդիկ չվախե-

ղիկ դա ավելի բաց թափանցիկ: 2007 թվականին կային կոռուպցիայի նախ և առաջին հերթին վաճառական ռեսուրսների չափազանց, բարեգործության բողոքի սակ կատարվող կառավարություն, նախընտրական ֆարգաբաժնի համար ծախսվող թույլատրելի գումարի (60 մլն դրամ) գերազանցում էր այլը: Միևնույն ժամանակ, վախի մթնոլորտը, երբ մարդը վստահ չէ, որ խախտման համար իր վկայությունը սալուց հետ կդատվի դատարանում կամ դատախազության թեկնածու, այլ ոչ թե հենց ինքը, խանգարում է կոռուպցիոն երեսույթների դեմ արդյունավետ լրագրողներ: Եվ ֆանի որ

դրույթներ են օրենքներ, ենթաօրենսդրական ակտեր, բայց գործնականում ոչինչ չի փոխվում: Վերջին ընտրություններից առաջ իշխանությունները հանդես էին գալիս հայտարարություններով այն մասին, թե սկսվում է կոռուպցիայի դեմ լրագրողների ֆոնդի, եւ որ եկել է գործողությունների անցնելու ժամանակը: Սակայն, ընտրությունների ժամանակ կոնկրետ գործողությունների անցնելու վճռականություն մեծ չէ ստանալ, ամեն ինչ միշտ հակառակ էր: Ես բան եմ կասկածում, որ այստեղի «կոռուպցիոն» ընտրությունների արդյունքում ձեռնարկված նոր կառավարությունը կզիջի ինչի, կո-

րում հասարակության բարոյականության վրա: Ամենից ահավորն այն է, որ երեխաները գրեթե փոխում են ստանում են, որ ամեն ինչ գնվում է վաճառքով է, եւ ամեն ինչ չափվում է դրամական միավորներով: Այստեղի հասարակության մեջ չեն կարող եղել ունենալ ֆառախական կամ սնտեսական էական բարեփոխումներ: Մի կողմից՝ մեծ չունենալ բավարարչական զարգացած ինստիտուցիոն ֆառախական հասարակություն, դասական համակարգ, ՉԼԱ-ներ եւ այլն, եւ այս ամենը հանգեցնում է նրան, որոշեցի մեզ մոտ զարգանա կոռուպցիան: Մյուս կողմից՝ կոռուպցիայի առկայությունը կործա-

Հիմա կոռուպցիան բացահայտելու եւ դատելու ժամանակն է

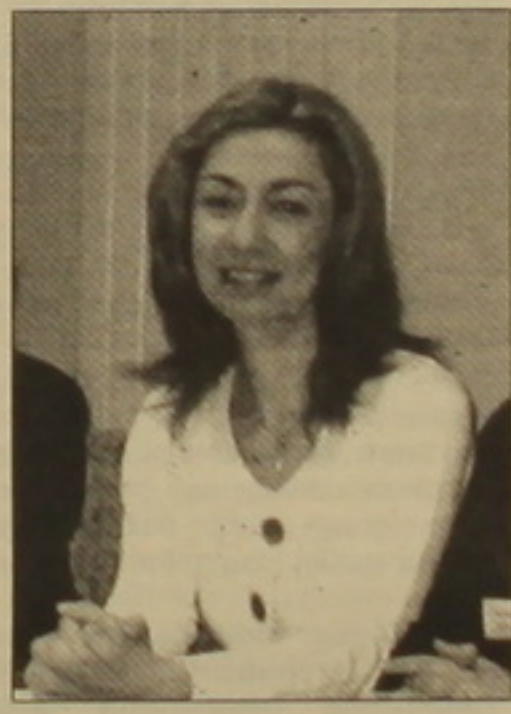
Տարգազրույց Տարածաշրջանային զարգացման կենտրոն

«Թրանսպարենսի Ինստիտուցի» - Հայաստան - ի նախագահ Ամալյա Կոստանյանի հետ

ոռուպցիան նույնիսկ զգալիորեն ավելացել է: Հարցման մասնակիցները համարում էին, որ դրան նախնաորոշող ստեղծել են ղեկավարողները: Զարգացողների կարծիքով՝ առավելագույն կոռուպցիան եւ առողջապահական եւ կրթական համակարգերը, ընտրական համակարգը, հարկային եւ մասնաշին ծառայությունները եւ այլն: Մեր գնահատականներով՝ դրական տեղաշարժեր չկան այն դասերում, որ 2004 թվականին ստեղծված կառույցները, այսինքն՝ ՀՀ կառավարության առընթեր հակակոռուպցիոն խորհուրդն ու մոնիթորինգի հանձնաժողովը, արդյունավետ չեն եղել: Մեր կողմից հարցվածների 50%-ից ավելին ընդհանրապես չգիտեին այս կառույցների գոյությունը մասին, իսկ 84,3%-ը գաղափար չունեին Հայաստանի սահմանադրական դատարաններից: Եվ, վերջապես, հարցվածների 40,7%-ը համարում է, որ Հայաստանում կոռուպցիայի դեմ լրագրողները արդյունավետ չեն, թեւ 58,8%-ը խոստովանեց, որ ինքն անձամբ բացահայտելու ոչինչ չի անում կոռուպցիայի դեմ լրագրողներին ինչ-որ կերպ դիմակայելու համար:

Նաև կոռուպցիոն իրավախախտումների դեմ վկայություններ տալուց:

Երբեքն ֆառախական իրենք են նրանցում կոռուպցիայի զարգացմանը. մարդիկ չեն տեղափոխվում սահմանված ժամկետներում, չեն կարողանում հավաքել անհրաժեշտ ֆանալի փաստաթղթեր ինչ-որ գործերի համար եւ այսպես բարեկամ, ու նրանք իրենք են գնում օրինախախտումներ: Կան այստեղի բնորոշումներ՝ «օրինական» եւ «անօրինական» կոռուպցիա: Երբ խոսում են «օրինականի» մասին, ադա անկասի է առնվում, որ մարդիկ կատարում են սալու եւ վերցնում են այն ծառայության դիմաց, որն օրենքով այսպես թե այնպես անվավեր է կամ հասնում է դատարանային անհաջողակ վճարի դիմաց: Որոշեցի կանոն՝ կոռուպցիայի այս սեակը վարչական բնույթի է: «Անօրինական» կոռուպցիան կառավարվում է ավելի մեծ մասշտաբի իրավախախտումների հետ, եւ այստեղ ներգրավված են ֆառախական գործիչները, խոսք գործարարները: Եւ ֆային ֆառախական, սովորաբար, նման դեմքերի հետ գործ չի ունենում: Եվ այստեղ կոռուպցիան դրսեւորվում է ոչ միայն գումարի տեղափոխում, այլեւ մեջտեղ են գալիս ավելի խոսք բաներ, խոսք ֆառախական դատարանների, սնտեսական մեմբերների, դատախազական մեմբերների մասին է: Մեզ մոտ դեռ, միշտ է անմասն մասնաբաժնեում, դատարանում եւ վարչական կառավարության համար, բայց ավելի խոսք խախտումների համար դատարանների գործողությունների համար: Զնայած օրենսդրության կատարելագործմանն ու ինստիտուցիոնալ բարեփոխումների առկայությանը՝ նորից գնվում են կոռուպցիայի միջոցներ, ծառայողական դիրքի չափազանցում համար ելքեր, ինչն, ի դեմ, նախկինի համեմատ ավելի մեծ վարդապետներ են սովորել անել: Եվ հիմա այդպես էլ հեշտ չէ թույլ խախտողի ձեռքը, մասնավոր, որ հանցագործության երկու կողմերն էլ չեն ցանկանա ներգրավվել ֆեռական ֆեռության գործընթացում:

մեզ մոտ չկա կոռուպցիայի դեմ լրագրողի համար իրական ֆառախական կամ, ադա վախի նման մթնոլորտը ձեռք է սալու նրանց, ու համար ծախսված են մեզ ավելի կոռուպցիայի եւ անօրինականության զարգացումը:

2001 թվականին Եվրոխորհուրդը մտնելիս Հայաստանը սահմանեց կոռուպցիան վերացնելու հետ կառավարողական ղեկավարությանը: Ինչպես են կատարվում դրանք: Ուն է ավելի անհրաժեշտ այդ լրագրողները կառավարողներին, թե մեր երկրին:

Միջազգային համաձայնագրերը, որոնց մեծ միացել են, իրենց ուժգործողությունը սեւեռում են օրենսդրության վրա, եւ այս իմաստով մեծ ունենալ ուժակի բարելավում: Մեր օրենսդրությունն ունի բազմաթիվ անկատարություններ, կան ենթաօրենսդրական ակտեր, որոնք միշտ չեն համադասախանում հիմնական օրենքին, եւ երբեքն դա դիտարկելու է արվում, որոշեցի հեշտ լինի օրենքը կամայականորեն մեկնաբանել: Բայց, միևնույն է, իրենց անկատարությանը հանդերձ՝ օրենքները կարող են ափսոսել դրանց կիրառման դատարանում: Զավո, միջազգային դատարանների մեջ չի մտնում օրենքները կատարելու դատարանը, ինչպես նաև օրենքների կատարման մոնիթորինգը: Կառավարությունը ամեն ֆառի հաշվետվություններ է ներկայացնում միջազգային հանրությանը այն մասին, որ ընդունվել են օրենքներ, կատարվել են օրենսդրական փոփոխություններ եւ այլն, բայց չէ՛ որ սա գործի կեսը, նույնիսկ մեկ ֆառոդ է: Եվ ղեկ է տալ, որ միջազգային դատարանների կատարման մոնիթորինգը համախոս ոչ արդյունավետ ձեռք է անցկացվում, ինչը նույնպես նրախանում է կոռուպցիայի դեմ լրագրողի նմանակումը: Դատելով հաշվետվություններից՝ մեզ մոտ ամեն ինչ բան է. ըն-

ոռուպցիայի վստահությունը եւ վերջապես, կալիսի դա դեմ լրագրողներ: Ինչ վերաբերում է այն հարցին, թե «ո՞ւն է ավելի բաց անհրաժեշտ այդ լրագրողները», ադա միանգամայն է, որ անհրաժեշտ է մեզ: Իհարկե, եվրոպական հանրությունը գերադասում է հարաբերություններ ունենալ ֆառախական կառավարությունների հետ, որոնց համար կարեւոր են կառավարողները, օրենք եւ համապատասխան արժեքների նկատմամբ հարգանքը, եւ այդ իմաստով այս խնդրների լուծմանը նրանց օգնաբազմաբանությունն ակնհայտ է: Իսկ ահա մեք, օրինակ, դա անում են (ավելի ռուս՝ ցույց են տալիս, թե անում են) այն բանի համար, որոշեցի մեք մեք Եվրոպա, ստանում վարկեր, նոր ֆինանսավորում կան մեկ այլ օգնություն: Առայժմ ամեն ինչ ցուցադրաբար է արվում, ուրիշների համար: Այդ ցուցադրականությունը երկար ժամանակ ոչ ուի համար տրամադրել չի լինի, եթե չլինեն կոնկրետ գործողություններ, չլինեն ադադույցներ այն բանի, որ Հայաստանում կոռուպցիայի գործ մակարակն իջեցնելու ցանկություն կա: Առայժմ ոչ բարեկամ ֆառախական կառավարողներ, ոչ էլ ղեկավարողները կատարում են այն զիջակցումը, որ դա մեք նախնաորոշ ղեկ է անենք ինքներս մեզ համար:

Նարար ազդեցություն է գործում օրենսդրական կառավարողների ձեռնարկման վրա, որոնք կարող են կանխել կոռուպցիան: Այսինքն՝ ստացվում է մի փակ ցրան, որը կարելի է հալել ողջ հասարակության (վերջին ցրան եւ ներջին ցրան) իրական ցանկության առկայության դեմքով:

Ինչ առաջնահերթ ֆայլեր է ղեկավարել ձեռնարկել այս երեսույթի ծավալների կրճատում համար: Կարող են, արդյոք, լինել կոռուպցիայի դեմ լրագրողի ունիվերսալ դեռադաներ:

Կա միջազգային փորձ, որը ցույց է տալիս, որ խիստ կոռուպցիան կառավարողները, սքաի հաշվարկ կատարելով եւ հսկանալով, թե ինչպիսի կործանարար հետեաններ կարող է իրենց իսկ վրա բողոքել ծառայող կոռուպցիան, սկսել են «ներսից մաքրել»: Օրինակ՝ Միջազգային ֆառախական կառավարողները ոչ միայն կիրառել են օրենքներ, այլեւ դատարան խախտողներին: Եվ եւ կարծում են, որ ժողովուրդը կհավատա եւ կատարի հակակոռուպցիոն բարեփոխումներին, եթե սեւի դրամ իրականացնելու իշխանությունների վճռականությունը: Ունիվերսալ դեռադաներ չկան: Եվ չի կարելի դատարանի փորձը, ֆանի որ դա, միևնույն է, դատարանական է անհաջողության: Բայց կան ունիվերսալ կոնցեպցիաներ, նման խնդրների լուծման մոտեցումներ, եւ հեշտ դրանց վրա էլ կարելի է հույս դնել: Դրանք մաքրելով, դատարան եւ կրթական միջոցներ են, որոնք գործադրվում են միաժամանակ, ինչի մասին ադա խոսեցի մեր գրույցի սկզբում:

Օրինակ՝ մեր կազմակերպությունն ուղում է ավելի բաց լրագրողներին կենտրոնացնել կոնկրետ դատարանների վրա: Մեքն ուղում ենք ստիպել ափսոսել դատարան համակարգին եւ կոնկրետ օրինակների վրա ցույց տալ, թե նրանում ինչ չի ափսոսում: Ամենից մեք էլ ղեկ է ղեկառնում անխիթ բան մոտեցում, մեկ այլ կոռուպցիոնները կորցնի իր ափսոսանքը, կարիքա անելու հնարավորությունը եւ արժանանա հասարակական լրագրողներին: Դեք է, որ կոռուպցիայով զբաղվել լինի ոչ միայն վստահակ, այլեւ անփախ: Հիմա կան հակակոռուպցիոն բան օրենքներ, որոնց օրենսդրությունը կազմակերպվում են սեւիմարներ, անց են կացվում հետազոտություններ, տրամադրվում են գրեթե, մեկնվում առաջարկություններ: Բայց այդ ամենը բավարար չէ, եթե չկան կոռուպցիայի կոնկրետ դեմքերի բացահայտումներ եւ կոնկրետ կոռուպցիան անձանց դատարան:

Տարգազրույցը
Լ. ԱՆՆԱՅԱՆԻ

Տակավին դրոշմակա, հաճախում էի հայ գրողների միություն, գրական մեծերի ասուխտներն ունկնդրում: Այդ ասուխտների ժամանակ առաջին անգամ տեսա «Գեղարք Աղբյուրի» արդեն հոշակված երիտասարդ հեղինակին՝ Գյումրիի ծնունդ, նորերս հաստատված երեսնամյա: Գրական ավագանին թե ինչ հարցեր էր թե՛ ժացած արձարծուն, չեմ հիշում: Գեղարքյանս մեզ անցնելի է մնացել Մկրտիչ Արմենի համախառն միջամտությունը խոսողներին, որ ունկնդիրների մեջ բուռն փրիջ էր հարուցում. ինչ դիմուկ, ինչ սրա-

նաե մտուկ մեր դարձնել այն տառադրանքը, որ արդեն էր նա: Իսկ նա, չէիմ հասկանում, որ հակված չէր դրան: Ամոթ է ասել, որ նրան ճանաչողի դնելուց հետո, մեզ համար անհասկանալի հիասթափություն էին ապրում: Այդ զգացումին ընելուցանի, երբ ամուսնուհի վերադարձան բոլոր նրան, ովքեր ողջ էին մնացել՝ եւ ամենօրյա շփոթների մեջ էին նրանց հետ՝ Գուրգեն Մահարի, Վահրամ Ավագանի, Վահրամ Ավագանի կյանքը մյուսներից տարբեր էր եղել, նրա հետեւից

բայց ճեմարանման, որ այդ կինը մի աղբյուրացուցու հետ փախել էր Արմենից, եւ Արմենին հաջողվել էր գտնել նրան եւ ամենայն ճիգով հետ բերել... ինչպես ավարտվեց նրանց կյանքը՝ չեմ հիշում, նույնիսկ չեմ հիշում Արմենը Մուսկվայում մահացավ, թե Գայասանում: Եթե Գայասանում՝ անկարելի է, որ հուղարկվողների մեջ չլինի: Զեմ հիշում: Մինչ 37-ը, «Գեղարք Աղբյուր» արդեն հոշակված Մկրտիչ Արմենի համբավը ամուսնավայրերում տեսականոններ կյանք մաշելով, չմարեց: Ամուսնուհի վերադառնալուց հետո

Ճակասագիր...

(Մկրտիչ Արմենի ծննդյան 100-ամյակի առիթով)

ՄԱՆԵՍ ՄԱՆԵՅԱՆ

միս բացակայություններ, որ մի դրան մոռացվում էր լուրջ խոսակցությունը եւ լուրջ մտածողությունը: Ներկաների մեջ ինչ չէին սրամիտ մարդիկ, ասեմ բանաստեղծ Սուրեն Վահրամյան, որի խոսքը կծու էր, ոչ ընդունելի: Այլ էին Մկրտիչ Արմենի բարեհոգ սրամտությունները: Տարիներ անց, երբ ինձ արդեն սիրահարում էր, աշխատանքային ընկերուհուց՝ Մարգարիտա Զաքարյանից լսեցի Մկրտիչ Արմենի եւ նրա «Գեղարք Աղբյուր» մասին իր հոր՝ Գեղարքյան Զաքարյանի կարծիքը: Զաքարյանին նույնպես 37-ի զոհերից էր, ժամանակին կարդացել էր «Գեղարք Աղբյուր»-ը եւ ինչ բարձր կարծիք հայտնել՝ մարդ, որ ժամանակի բարձր մտավորականներից էր, թամանյանի կողմից գործող անմիջական ճարտարապետ, Գայասանի առաջին համալսարանի արժանապատիվ պրոֆեսոր: Գեղարքյանի կարծիքը: Գեղարքյանի «Գեղարք Աղբյուր» հեղինակի մասին իր դասեր՝ Մարգարիտայի վկայությամբ, ասել էր. «Ես հոյաք եմ իբրեւ հայ մարդ, որ հայ գրականությունն ունի «Գեղարք Աղբյուր»-ը թե հեղինակ»: Զփորձեմ վիճարկել մի կարծիքի դեմ, որ Գեղարքյան Զաքարյանին էր արտաստեղծ:

Սիլվա Վարդանյանի հետ, որ դրոշմակա հասակից մեծունիներ էին, այնուհետ համալսարանական համակուրսեցիներ, 37 թ. մեր գրական մեծերի կուրսը համախառն սպալիս, գտնում էիմ, որ այդ եղբրական ժամանակներում Զարեհից հետո ամենամեծ կուրսը, որ մեր գրականությունն ունեցավ, Մկրտիչ Արմենի կուրսն էր:

Բացառված էր հույսը, որ ամուսնուհիներից մեկն ու մեկը կվերադառնար: Նրանց կանայք ամուսնացան՝ նոր ընտանիք կազմեցին: Այդ թվում Մկրտիչ Արմենի կինը՝ մի սիրունիկ, դաշնակահարուհի: Աշխատում էր ֆիլիսոփայության իբրեւ տնօրենուհի: Ամեն անգամ երբ մոտենում էի իրեն, աչքերն հանդիմունք էին իմ աչքերին, նրա խոսրակապակառն աչքերից գլուր-գլուր արցունքներ էին թափվում: Մոռանալ Մկրտիչ Արմենին չէր կարող, թեեւ կյանքն այլ ընթացք էր առել:

Այդուհանդերձ կասարկեց ինչ միտք կասարկեց, թեեւ կասարկելիքն ոչ հավասար, ոչ սղախուն էին: «Ժողովրդի հայրը» վախճանվեց, ամուսնուհի անօրինակ կուրսը, ամուսնուհիների դասերը բացվեցին... եւ հայ գրողներից առաջին ժամանակներից եղավ Մկրտիչ Արմենը: Առաջին իմացողներից եղան Սիլվան եւ ես: Ինչ ցնծությամբ ցատկեցին նրան հյուր հրավիրել Սիլվային Ամիրյանի վրա գտնվող համեստ խրճիթում: Ժամեր ի վեր Սիլվան ու ես, միամտորեն ջանում էինք նրա աչքերից կորզել ու

սաճանավայր էր մեկնել նրա նվիրյալ կինը՝ հեռուստական Մարուսյանի հետ հեռուստական խոսակցություններ, նրա հետ վերադարձավ, ավարտեցին այստեղ՝ սանը, իրենց կյանքը, եւ այժմ հանգչում են կողմ կողմի: Թոխմախ կուրսը գերեզմանատեղում:

Բանաստեղծ Վահրամյան Սուրենը, սիրահարներից բերած կնոջը չեստան, կինը հեռացավ Սուրենից, թե՛ Սուրենը ճանաչողի դեմ, եւ շուտով Սուրենի կողմից հայտնվեց մի երիտասարդ հայուհի, որ կնամեծար Սուրենիցով հիացած, իր հերթին լուրջում էր նրան եւ երջանիկ էր, Բանի բանաստեղծ Սուրենը կար իր կողմից: Իսկ Սուրենը միտքովեց նաեւ գրական կյանքի մեջ, գրավեց նեանակալի տեղ՝ սահմանները ի վերջին արժանապատիվ (դասկերպությունն էլ, ժողովրդի թեմամի հայտարարվածը վերականգնվել էր կունկուսի մեջ եւ այժմ կուսմբարկի հարգված ու սիրելի ղեկավարներից էր գրողների միությունում):

Գուրգեն Մահարի, բերել էր իր հետ ամուսնավայրում գտած Անտոնինային՝ ամենացուր Գուրգեն Մահարին նվիրված մի կին, որ Գայասանին նույնպես նվիրվեց, թեեւ լուրջում էր նաեւ մերձալսյան իր հայրենիքը: Մահարուց հետո էլ միջնա օրս ապրում է երեսնամյա, նվիրված Գայասանին ու Մահարու հիշատակին, մարքեռաբար գրում է Մահարու եւ Գայասանի մասին, չթափանցելով նաեւ թե՛ Գայասանից, եւ թե՛ Մահարուց իր մեծ ու փոքր զոհողությունները: Մի կին, որ օժտված էր գրողի ակնառու ձիրքով:

Իսկ Մահարին ամբողջական Մահարի դարձավ ամուսնուհի վերադառնալուց հետո, երբ գրեց ու հրատարակեց հանց իր «Այլով աղբյուրներ» գիրքը՝ հայ գրականության խոսրակապակառն կորոզներից, ամենահայտնի Վան աշխարհի կերպարն ու իրեն՝ գրի հեղինակին:

Մահարին միտքովեց էր նաեւ գրական կյանքի մեջ: Առանց ուսացնելու արձագանքում էր գրական նորություններին՝ գրում դրանց մասին, դրանց օտարը բուռն վեճերի մեջ մտնում գրողների հետ: Գեղարքյան կասարկի ընդհանուր հայ գրականության խոսրակապակառն դեմերից մեկի՝ համընդհանուր լուրջումում դարձած Պարույր Սեւակի հետ:

Մկրտիչ Արմեն, սիրահարներից կին բերել էր թե՛ ոչ՝ ոչ տեսել եմ, ոչ իսկ լսել: Բայց ահա վերադարձից հետո նրա հետ տեսնում էիմ այլազգի շփուկալից այն կնոջը, որի հետ գալիս էր Մուսկվայից, ուր կարծես թե ավելի ցած էր լինում, Բան Գայասանում: Նաեւ լսում ու անգամ տեսնում էիմ այդ կնոջ հետ կապված արձակահարույց լուրջություններ, գուցե ոչ ամենեւին ճեմարից, բայց ճեմարանման: Գուցե սուտ էր,

նա մեկ այլ՝ նորօրինակ կյանքի մեջ խճճվեց:

Զիտեր 37-ը, բնական ընթացքով նրա ամենական ու գրական կյանքը օտարանակվելու դեմում, ինչու չկարծել, որ «Գեղարք Աղբյուր»-ի հեղինակը նորանոր «Գեղարք Աղբյուրներ» հեղինակված լինելով, կանգնած կլինեւ Երվանդադեղի, Նար-Ղոսի, Գեղարքյանի Գեղարքյանի, Սեփան Զորյանի կողմին... Ամենեւին չէր զիջի Գուրգեն Մահարուն: Գուրգեն Մահարի, որ թվում էր, թե սիրոյան տեսական տառադրանքներից վերադարձավ հաղթանակով, ավելի ուժակալած: Մահարին միտքով 37-ը գրական կյանքում, թեեւ, զիջում էր Մկրտիչ Արմենին, այնուհետ ակնառու հզոր դեմ չէր, որովհետեւ դարձավ վերադարձից հետո: 37-ը չկարողացավ նրան հուսնել, ինչպես ցատկերն, որ վերադարձան ուժախառնված, եւ կամ... Մկրտիչ Արմենի թեւ, մոռացած այն աշխարհը, որտեղից եկավ, մոռացած այն աշխարհը, որտեղից գնացել էր: Նրա հետ, թվում էր թե կասարկեց ուրիշ բան՝ չվերադարձավ այն գյուղերից, որ գնացել էր: Գյումրեցիներ եթե նրա մեջ մնար, նրան կտախեր իբրեւ նույն գյուղերից: Իր առաջին սիրունիկ կնոջ թեւ Արմենը փողոցում հայտնվելուց բաց չէր թողնում: Այդ կինը նրան՝ Արմենին կորցնելուց հետո հոգով մնաց Մկրտիչ Արմենի հետ, Արմենին ճանաչողներից տեսնելու արցունքներ էր հեղում: Թվում էր, թե, լուրջ էր չանհետանար նաեւ Մկրտիչ Արմենի կյանքից, Մկրտիչ Արմենը լուրջ էր որ չխելագարվեւ մեկ ուրիշի՝ իրեն անհարիր այլ մի կնոջ համար:

...

Մկրտիչ Արմենի ծննդյան 100-ամյակի առթիվ առանց շեղվելու ավարտին հասցնեմ մեր խոսքը: Զմուռանում, որ Մկրտիչ Արմենը ամուսնուհից վերադառնալուց հետո, նոր «Գեղարք Աղբյուր»-ներ չարարեց, բայց գրիչը չլեց նրան: Նա նոր եւ բացում ղվարանասցելի գրեր թարգմանեց իր հայ ընթերցողների համար, իսկ իր կյանքն ու գործը հետազոտողների համար հետախույզական ու ընդարձակ աստիճան բացեց ինչ ասել է Մկրտիչ Արմեն մարդն ու ստեղծագործողը, խորանալ դրանց տուրքային մեջ... Ինչ անսովոր հորիզոններ կբացվեն ընթերցողի առջեւ: Երանի թե այդ վեղը այսօր լինե իմ սեղանին եւ ես ինքնամոռաց կլանելի այն: Գայասանի վեջին եւ հասկանալի դառնար ինձ համար «Ճակասագիր» առեղծվածը:

«Ազգի» խմբագրությունը շնորհավորում է այս հրատարակչությունը հեղինակին՝ Անահիտ Սահի-նյանին՝ ծննդյան օրվա կապակցությամբ, նրան ցանկանում ամուսնուհիություն եւ ստեղծագործական նոր լիցիտ:

Բռնկում

Մի րոպե ընդվզումի գույնի

Նիկոլ Աղաբաբյանի ցուցահանդեսում

Ներդառնալույթյան ձգտումը գեղանկարիչ Նիկոլ Աղաբաբյանի ստեղծագործության մերից ցարժումն է. դա է աշխարհում արտաքին հանդարտությունը գույնից խայտարեց «Պայտարների» ու զգացմունքների սուր դրամատիզմի: Անուշուկ, նրա արվեստի առանձնահատկությունը բնորոշվում է գույնային հարուստ ու բանավոր մասնորոշությամբ: Գեղագիտական հավասարակշռված հայ ավանդական գեղանկարչությանն է հարում, իր առանձնահատկությունը ներքին կյանքի, հուզական աշխարհի անկեղծ ու շիտակ արտահայտություններով է լուրջանակված: Նկարները հեռուից հեռու ճշում են, այնքան մերկ ու անապաստան են նկարչի վրձնից հոլոված հոգու օրհնությունը: Գույնային թուրմանայանի տուր-թանգարանում Նիկոլ Աղաբաբյանի ցուցահանդեսն ամառային արվեստի թե՛ հրավառության թեստ է՝ գույնային լուրջուցիչ աղմուկ, հակադրություններ ու համադրություն, լուրջ, տառադրանք, սեր ու նվիրում, ափսոսանք: Կարելի է արձանագրել, որ այս նկարաշարն արվեստագետի ներքին կենսագրությունն է՝ մանկության արժանապատիվ սկզբնապատկեր:

Ն. Աղաբաբյանը ծնունդով Կողբ գյուղից է, նկարչական կրթությունն ստացել է Երևանի մանկավարժական համալսարանում, անհասկանալի ցուցահանդեսներով ներկայացել է 1986-87 թվականներից՝ Գայասանում, ապա Ռուսաստանում, Գալուստում, հետագայում ցուցահանդեսային աշխարհագրությունն ընդարձակվել է դեղի տվրոպա, Ամերիկա՝ Խոլոմոնի, Փարիզ, Նիցցա, Կանն, Վենեթիկ, Գոտ, Բեռլին, Լոս Անջելես եւ այլն: Եվրոպական արվեստի մթնոլորտը հարստացրել է նրա գեղանկարչական մասնորոշությունը, սակայն իր ստեղծագործական ավիզը հայրենի հողի սափ արյունն է, նրա երկնիքն անմեկնելի գույներն ու կանաչը՝ թավ, արդեցնող:

Թանգարանի ցուցահանդեսը լեփ-լեցուն էր մարդկանցով: Նիկոլի սափ գույներից լուրջում ասես ճափ էին քայլիս, դրանք լուրջ մեծախոսություններ են՝ հոգեկան ամենախիստ զգացմունքների մասին լուրջում: Նկարչին իր վրձնից բացարձակորեն վստահել է բնության ծայրերն, դարձել նրա թարգման, ու բնությունն էլ իր սիրտն է նրա առաջ օղակներ բացել: Ու ամենահետախույզական՝ կսավորում բնության բացարձակությունները ցած մարդկային հնչողություն են ստացել: Դրանք յուրաքանչյուր մունեթիկներ իբրեւ, մեզ հիշեցնում են մեր լինելիությունն ու կենսակերպն աշխարհից կարելու մի գոյություն մասին, որի հանդեպ մեր վերաբերմունքն անցել է դաժանության սահմանները:

«Նրա բնանկարները մեր իշխանություններին հիշեցնում են մեր հայրենիքի գոյությունը», ասաց Գայասանի Մարտիրոսյանը: Մինչդեռ Նիկոլը մի անսովոր դաշնակն է կնքել մայր բնության հետ ու գույնային հուզախոլով սխալելի մի բանաստեղծություն մոնել նրան: Նրա կսավորում ուժը միայն գույնի համարձակության մեջ չէ, եւ առհասարակ դրանք հեռու են բնության վերադարձություններ լինելուց, դրանք մարդու ներաշխարհային բարդ ու անհանգիստ արժանանքի դրսևորումներ են՝ ծառի, խոտի, ծաղկի, երկնի միջոցով, բնության մեջ

արժեք, կենդանի կոնկրետ, որ բնությունը մղում է ինձ իր ներսում, եւ սա փոխանցվում է նկարչին: Երբեմն թվում է՝ կսավորեցի ինձ էրկոկվել, իսկ երբեմն կսավել էրկոկվել նկարչից»: Սա կամավոր նվիրում է գեղանկարչությանը, թե՛ հնագաղարկություն ու դարձի բնությանը, կամ էլ գուցե վարդաշուքային ու կասարեկագործման ձգտում: Երբ է լուրջ բացվում եւ երբ մթնում, նրա ժամանակը կլանում են գույները...

Ցուցահանդեսի հեղինակը թույլ չէր քայլի ավելի երկար հետեւելու նկարչի հոգու արժանանքներին, օղակ, օղակիցները չէին աշխատում, սրտի յուրկված մթնոլորտը ցրեց դաժանուրի մոտ հայտնված մի կամավոր երաժիշտ. ջաղիկ հնչյունները լիցքաբափող ազդեցություն ունեցան:

Փարիզում Էնենն ու Նադալը մրցակցությունից դուրս են

Արոնյանը հերթական փուլն էլ հաջողությամբ հաղթահարեց

Հայաստանի ռախմանսիստների առաջատար Լեոն Արոնյանը ես մեկ վստահ ֆայլ կատարեց ռախմանսի աշխարհի չեմպիոնի սիստոսի նվաճման ճանապարհին: Նա գերազանց հանդես եկավ էլիտայում անցկացված աշխարհի առաջնության հավակնորդների մրցաշարում: Արոնյանը 2-րդ փուլում 3,5-2,5 հաշվով դարձավ մասնակց Ալեքսանդր Զիրովին: Նեմո, որ վերջին 6-րդ դարձալից առաջ հայ ռախմանսիստը մրցակցի նկատմամբ մեկ միավորի առավելություն ուներ: Ավարական դարձալից Զիրովը վերջին հնարավորությունն էր ստացել փրկելու խաղը: Բայց Լեոն Արոնյանը սե խաղաբարձով հստակ անցկացրեց նաև 6-րդ դարձալն ու արդեն 27-րդ ֆայլին հաղթանակի հասնելու ուղիներ չգտնելով, Զիրովն ստիպված էր հաշտություն կնքել, ինչը նրա համար հավասարազոր էր դարձնում:

Քանի որ Արոնյանը, Պյոտր Սվիդլերը, Ալեքսանդր Մորոզեվիչը, ինչպես նաև հավակնորդների մրցաշարում հաղթող ճանաչված Պետեր Լեկոն ու Բորիս Գելֆանդը: Մրցաշարի 8-րդ մասնակիցը դեռևս հայտնի չէ, քանի որ Ալեքսանդր Գրիչուկի եւ Սերգեյ Ռուբլովսկու մրցամարտն զրանցվել է ոչ-ոքի (3-3) արդյունքով: Նրանց 6-րդ դարձալն էլ խաղաղ էլ ունեցավ: Այժմ հաղթողին որոշելու համար նրանց միջև լրացուցիչ մրցախաղ կանգնեցվի: Հիշեցնենք, որ առաջին փուլում Լեոն Արոնյանը բավական հա-

Փարիզում վերջնագիծը հասցրեց թենիսի Ֆրանսիայի բաց առաջնությունը: Առաջինը դասվավոր մրցանակը վիճարկեցին կանանց մենախաղի մասնակիցները: Եզրափակչում Բեյկալիցի Ժյուստին Էնենը առանց մեծ ջանքերի դարձավ մրցանակի սեփականատեր: Մենախաղի մրցաշարում ֆուտբոլի եզրափակիչից այն կողմ չէր անցել: Իսկ ահա Ժյուստին Էնենը չորրորդ անգամ դարձավ «Ռոլան Գարոսի» չեմպիոնուհի: Նախկինում նա հաջողության էր հասել 2003, 2005 եւ 2006 թթ.:

Նադալին (3-6): Նախկին ռեկորդը (35 խաղափուլ) դասվանում էր աներիկացի Յոն Մախինոյին, որը սահմանվել էր 1984 թ.: Ընդ որում եւ Ֆեդերերը, եւ Մախինոյը 11 հանդիպում Էնենը եւ 3-0 հաշվով:

Ռաֆայել Նադալ

Ֆրանսիայի բաց առաջնությունում Ժյուստին Էնենը յուրօրինակ ռեկորդ սահմանեց: Նա անընդմեջ Էնենը խաղափուլերի թիվը հասցրեց 35-ի: Մինչ այդ, ռեկորդը դասվանում էր Զեֆին Գրաֆին ու Արանտե Սանչեսին, որոնք ժամանակին 26-ական անընդմեջ խաղափուլում էին հաղթող ճանաչվել: Վերջին անգամ Բեյկալիցի թենիսիստը «Ռոլան Գարոսի» մրցաշարում դարձել էր 2005 թ. չորրորդ փուլում, Ալեքսանդր Կոլբեցովայի հետ մրցախաղի 2-րդ խաղափուլում (4-6): Ի դեպ, այդ մրցախաղում Ժյուստինը հաղթել էր:

Տղամարդկանց մրցաշարում վճռորոշ խաղում ուժերը չափեցին Ռոդեր Զեդեներն ու Ռաֆայել Նադալը, որոնք վերջին Եզրանում անհաջող մրցակիցներ են: Կիսաեզրափակչում Զեդեները հաղթել էր ռուսաստանցի Նիկոլայ Դավիդենկոյին (7-5, 7-6, 7-6) եւ 8-րդ անգամ անընդմեջ «Մեծ սաղավարձի» մրցաշարի եզրափակիչի ուղեգիր էր սկսել: Այսօր, Ֆեդեները յուրօրինակ ռեկորդ սահմանեց՝ գերազանցելով լեգենդար ավստրալացի թենիսիստ Ֆել Կոուլթոնի ցուցանիշը, որը 1930-ական թվականներին 7 անգամ անընդմեջ հանդես էր եկել «Մեծ սաղավարձի» եզրափակչում: Ֆեդեները ես մեկ ռեկորդի հեղինակ դարձավ մինչև եզրափակիչ հանդիպումը: Նա «Մեծ սաղավարձի» մրցաշարում 38 խաղափուլ անընդմեջ հաղթանակ էր տոկոսել: Այդ հաղթանակը սկսվել էր 2006 թ. ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում՝ եզրափակչում Էնդի Ռոդիկի հետ մրցախաղով եւ ավարտվեց «Ռոլան Գարոսի» մրցաշարի եզրափակչում, որտեղ առաջին իսկ խաղափուլում Զեդեները զիջեց

վստահ չի խաղում: Դա էր մասնաճաղը, որ «Մեծ սաղավարձի» մրցաշարից առաջին միայն Ֆրանսիայի բաց առաջնության չեմպիոնի սիստոսը չի հաջողվում նվաճել Զեդեներին: Հարկ է նշել, որ երկրորդ օրինակ անընդմեջ «Ռոլան Գարոսի» եզրափակչում դասվավոր մրցանակը վիճարկեցին մրցաշարի թիվ 1 եւ թիվ 2 թենիսիստները՝ Զեդեներն ու Նադալը եւ կրկին հաջողություն ուղեկցեց Նադալին (6-3, 4-6, 6-3, 6-4): Զեդեների հետ անձնական հանդիպումների ընդհանուր հաշիվը դարձավ 8-4՝ ռեգուլյար Նադալի:

Այսօր, Ռաֆայել Նադալը 3-րդ օրինակ անընդմեջ նվաճեց Ֆրանսիայի բաց առաջնության չեմպիոնի սիստոսը: Նախկինում նման նվաճման հասել էր միայն Բորգը: Վերջինս 6 անգամ դարձել է «Ռոլան Գարոսի» հաղթող:

Տայ մարզուհու ես մեկ, բայց ոչ վերջին հաղթանակը

Վրաստանից տուն դարձի ճանապարհին նախորդ օրի աման ավարտին դասախարհի հայտնվեցին նույն այն երթուղիներում, որով հայրենի էին վերադառնում մարտիկներին աշխարհի գավաթի առաջնության չեմպիոններն ու նրանց մարզիչը՝ Վարդան Գալստյանը: Այն ժամանակ վստահաբար ասացին. «Կհետեւեմ երեւի մեր հետագա մարտերի արդյունքներին՝ հաղթական են լինելու»: Իրավացի էին՝ այս օրի հունիսի 7-10-ը Վրաստանի մայրաքաղաքում կայացած ֆիթնեսի աշխարհի առաջնությանը մասնակցություն եւ հաղթանակ են ունեցել Հայաստանի Դոնատ Զեմբո մարտիկների ֆեդերացիայի մարզիկները: Առաջնությանը մասնակից շուրջ 40 երկրների մերկայացուցիչների շարքում ֆանտաստիկ մարզուհի Մերի Խարազյանը 52 կգ խաչային կարգում դարձել է ֆիթնեսի աշխարհի չեմպիոն: Մերիի ասանամյակով չափվող սպորտային կենսագրությունում ամեն օրի ավելանում են հաղթանակներն ու նա մտադիր է չքավարավել արդեն ձեռք բերածով: Մարզիչը՝ Վարդան Գալստյանն էլ սեմնում է ամուսնացած ընտանիք: Իսկ ֆիթնեսից աշխարհի ֆեդերացիայի նախագահը սպորտաձեռքի զարգացման հեռանկար է սեմնում Հայաստանում եւ բացի առաջիկայում սպորտաձեռքի աշխարհի առաջնու-

թյունն Հայաստանում կազմակերպելուց, մտադիր է նաև մարտիկների օրինակ ֆեդերացիա հիմնել Հայաստանում՝ համագործակցելով Ալավերդիում գործող Դոնատ Զեմբո մարտիկների ֆեդերացիայի հետ: Մինչև այսօր ունեցած հաղթանակները ֆեդերացիան բացառում է աշխատասիրությամբ եւ միջազգային առաջնություններին մասնակցելու անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների առկայությամբ, որոնք ճանաչում է «Մանես» բարեգործական հիմնադրամը: Վերջին համագործակցությունը սկսվել է վաղուց եւ եւթնամյակում է Եւրոպայում հետաքրքիր էր հայ մարզիկների նոր հաղթանակներ:

Կենտրոնում՝ Մերի Խարազյանը

Ֆուտբոլը նախընտրել է սեփական

Բրիտանական «Virgin Money» ամսագրի փորձագետները ֆուտբոլի սեփականի արժեքը հարցում են անցկացրել՝ դարձելով, թե որքան հաճախ են նրանք մտածում իրենց սիրելի թիմի մասին: Հարցման արդյունքներով դարձվել է, որ միջին հաշվով ֆուտբոլիստներն աշխարհի ամենասիրված մարզաձեռքի մասին մտածում են յուրաքանչյուր 12 րոպե մեկ: Իսկ դա ավելի հաճախակի է, քան մարզիկ մտածում են սեփականի մասին: Ընդ որում՝ հարցվածների 7 տոկոսը նշել է, որ ֆուտբոլի մասին մտածում է ամեն րոպե:

Բացի այդ, փորձագետները հարցման արդյունքներով կազմել են այն ակունքների ցանկը, որոնց երկրագունքում ավելի հաճախակի են մտածում ֆուտբոլի մասին: Առավել նվիրված են «Շեֆիլդ յունայթեդի» երկրագունքները, որոնք օրվա ընթացքում 110 անգամ հիշում են իրենց թիմին: Երկրորդ տեղում «Չարլստոն» է (104 անգամ): «Չելսի» եւ «Լիվերպոլ» ֆուտբոլիստների մոտ այդ ցուցանիշը կազմում է համապատասխանաբար 90 եւ 81 անգամ: Իսկ ահա երկրի նորընծա չեմպիոն «Մանչեսթեր յունայթեդի» երկրագունքը միջին հաշվով օրվա ընթացքում թիմին հիշում են 71 անգամ: Ամենացածր ցուցանիշն «Էվերտոնի» երկրագունքներին է (43 անգամ):

Նոր օձանելի Կոլիսից

Անգլիայի հավաքականի եւ «Մանչեսթեր յունայթեդի» հարձակվող Ուեյն Ռունիի հարսնացումը Կոլիս Մակլաֆինը, ներկայումս աշխատում է նոր օձանելիի ստեղծման վրա: Այն վաճառի կհանվի ամուսնը: «Ես Ես եմ հետաքրքիրվում նոր օձանելիների ստեղծմամբ: Այդ աշխատանքն ինձ Ես է դուր գալիս: Ամուսնը վաճառի կհանվեն ցիտոսոլիստի քիմիայի հոսով օձանելիներ: Դրանք կարելի է օգտագործել ամեն օր: Այժմ զբաղված եմ օձանելիի դիզայնով, իսկ հետո նաև համապատասխան անվանում կմտածեմ դրանց համար», նշել է Կոլիսը:

Հարկ է նշել, որ 21-ամյա Մակլաֆինը բավական ձեռնբեղ է: Բացի սեփական օձանելիի ստեղծումից, նա նաև զովագրում է մարզական հագուստ ու բջջային հեռախոսներ:

Ե՛վ մեղալ, եւ օլիմպիական ուղեգիր

Հունաստանի Կավալա ֆաղափում մեկնարկել է ծանրամարտի Եվրոպայի 8-րդ բաց առաջնությունը՝ հաճախում մարզիկների միջև: Հայաստանն այդ մրցումներում ներկայացնում են 5 մարզիկներ: Մեր հանրապետության ներկայացուցիչներից առաջինը մրցախաղի դուրս եկավ Գրեգ Խնձրյանը: Մեր ծանրորդուհու էլյուքը հաջող էր: Մինչև 48 կգ խաչայինների մրցակցում նա արժանացավ արծաթե մեդալի: Հաջող մրցելու ընդհանուր Գրեգն իրավունք ստացավ մասնակցելու Պեկինում 2008 թ. կայանալի մարտային-օլիմպիական խաղերին:

«Մայրուկային» խոճուրդ մարզեալձար է խոստացվել

Խոստանալի առաջնության ավարտից մեկ օր առաջ բավականին հետաքրքիր կարգված է ստեղծվել: Մարտիկի «Ռեալ» ու «Բարսելոն» վասակել են հավասար միավորներ, սակայն լրացուցիչ ցուցանիշներով արդյունակը գլխավորում են մայրուկայիները: Եթե ավարտական տուրում «Ռեալ» հաղթի «Մայրուկային», ապա անկախ «Բարսելոնի» խաղի արդյունքից, կհղկվի չեմպիոն: Բնականաբար, «Բարսելոն» ղեկավարությունը «Մայրուկային» խոստանալու ֆայլեր է ձեռնարկել: Ըստ «Marca» թերթի, եթե «Մայրուկան» կարողանա միավոր վասակել «Ռեալի» հետ մրցավճանում, ապա թիմն իր դասում մեկ անգամ շուտ կհասնի խոստացվածը կստանա՝ 2 մլն եվրո:

Ամենուհի, «Ռեալի» չեմպիոնությամբ Ես հաղթողված է «Մանչեսթեր յունայթեդը»: Բանն այն է, որ «Մանչեսթեր յունայթեդի» ճանաչված հարձակվող Ռոնալդո Լուիս Նիստրոյի ժամանակահատվածում նվաճել կեցերի համաձայն, եթե «Ռեալը» նվաճի Խոստանալի չեմպիոնի սիստոսը, իսկ Նիստրոյը էլ ճանաչվի առաջնության լավագույն ռեպրզենտ, ապա խոստանալու անվանումը դարձալու է անգլիական թիմին 1 մլն ֆունտ ստեռլինգ վճարել: Նիստրոյը ներկայումս 25 գնդակով գլխավորում է լավագույն ռեպրզենտների ցանկը: Մնում է, որ «Ռեալը» էլ կարողանա նվաճել ոսկե մեդալներ:

Մարզադաստերում ծխելը կարգելի

Անգլիայի ֆուտբոլիստների համար դժվարին ժամանակներ են սկսվում: Հոլիսի 1-ից արգելվում է հասարակական վայրերում ծխել: Այդ օրենքը սահմանվում է նաև մարզադաստերի վրա: Առաջինն այդ մասին իր երկրագունքներին տեղեկացրել է «Լիվերպոլը»՝ ակունքի ժամանակահատվածում ինտերնետ կայքի արգելելով ծխել «Էնֆիլդ» մարզադաստերում: Նեմո, որ Եսոնիայի մարզադաստերում այս օրենքն արդեն գործում է:

